

OBSAH

Úvod.....	13
1 Parlamenty a jejich místo v současných ústavních systémech	19
1.1 Pojem a znaky parlamentu	19
1.2 Pravomoci a funkce parlamentu.....	21
1.2.1 Pravomoci.....	24
1.2.2 Funkce.....	27
1.3 Proměny parlamentarismu	30
1.4 Parlamenty členských států EU – národní parlamenty.....	37
2 Dopad evropské integrace na národní parlamenty, jejich adaptace a vývoj jejich právního postavení v historickém pohledu.....	44
2.1 Počátky integrace	44
2.2 První rozšíření a přímá volba Evropského parlamentu	47
2.3 Jednotný evropský akt a otázka deficitu demokratické legitimacy... ..	48
2.4 Maastrichtská smlouva a probuzení národních parlamentů	50
2.5 Amsterodamská smlouva a Protokol o úloze vnitrostátních parlamentů.....	53
2.6 Smlouva z Nice, Konvent o budoucnosti Evropské unie a východní rozšíření	55
2.7 Odmitnutí Smlouvy o Ústavě pro Evropu a Lisabonská smlouva... ..	58
2.8 Dopady evropské integrace na národní parlamenty	62
3 Role národních parlamentů v Evropské unii	68
3.1 Demokratická legitimita v Evropské unii jako východisko úvah o roli národních parlamentů.....	68
3.1.1 Teze o deficitu demokratické legitimacy a její kritiky	69
3.1.2 Legitimita skrze výsledky a jiné alternativní zdroje demokratické legitimacy EU.....	76
3.1.3 Evropský parlament jako hlavní orgán zprostředkující demokratickou legitimitu?.....	82
3.1.4 Jednání Rady a argumenty pro jeho parlamentní kontrolu... ..	89
3.2 Možnosti a limity působení národních parlamentů v Evropské unii	94
3.2.1 Právní prostor pro působení národních parlamentů	95
3.2.2 Faktické a politické limity parlamentní kontroly vlád	97
3.2.3 Přímé jednání národních parlamentů vůči orgánům EU	101

3.2.4	Druhé komory	107
3.2.5	Národní parlamenty a Evropský parlament: harmonie nebo konkurence?	109
3.3	Závěr	111
4	Právní úprava a praxe národních parlamentů v evropských záležitostech	113
4.1	Prameny právní úpravy	113
4.2	Organizační úprava a přístup k informacím	116
4.2.1	Evropský výbor	116
4.2.2	Sektorové výbory	119
4.2.3	Plénum	121
4.2.4	Přístup k informacím a jejich zpracování	123
4.3	Změny primárního práva	128
4.3.1	Řádný postup pro přijímání změn smluv	128
4.3.2	Konvent	129
4.3.3	Zjednodušený postup pro přijímání změn smluv	131
4.4	„Evolutivní klauzule“ a související vnitrostátní úprava	133
4.4.1	Přechodové klauzule	135
4.4.2	Akty, jejichž vstup v platnost je podmíněn schválením členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy	138
4.4.3	Jiné „evolutivní klauzule“, záchranné brzdy a související vnitrostátní úprava	140
4.4.4	Zhodnocení	143
4.5	Kontrola tvorby sekundárního práva EU	144
4.5.1	Lhůta pro parlamentní kontrolu návrhů legislativních aktů	145
4.5.2	Kontrola vlády v Radě	146
4.5.2.1	Reflexe kontrolní funkce parlamentů vůči vládám v právu EU	147
4.5.2.2	Parlamentní výhrada	148
4.5.2.3	Ovlivňování nebo spoluurčování pozice vlády v Radě	150
4.5.2.4	Kontrola jednání předsedy vlády či hlavy státu v Evropské radě	159
4.5.2.5	Zhodnocení	160
4.5.3	Kontrola dodržování zásady subsidiarity	163

4.5.3.	Mechanismus předchozí kontroly subsidiarity národními parlamenty.....	163
4.5.3.2	Zásada subsidiarity v právu EU	168
4.5.3.3	Rozsah kontrolního mechanismu	174
4.5.3.4	Praktické uplatňování předchozí kontroly subsidiarity	180
4.5.3.5	Zhodnocení.....	191
4.5.3.6	Žaloba na porušení zásady subsidiarity	193
4.5.4	Politický dialog národních parlamentů s Komisí	196
4.6	Transpozice a implementace práva EU	205
4.7	Meziparlamentní spolupráce	210
4.7.1	Konference předsedů a celkový rámec meziparlamentní spolupráce.....	211
4.7.2	COSAC, ostatní meziparlamentní konference a jiné formy spolupráce národních parlamentů s Evropským parlamentem	212
4.7.3	Spolupráce mezi národními parlamenty a úvahy o vytvoření komory národních parlamentů	216
4.8	Ostatní	218
4.8.1	Národní parlamenty a vnější činnost EU.....	218
4.8.2	Zvláštní kontrolní nástroje v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.....	220
4.8.3	Podíl na výkonu kreačních pravomocí členských států.....	221
4.9	Shrnutí	222
5	Národní parlamenty v proměnách hospodářské a měnové unie	224
5.1	Úvod.....	224
5.2	Protikrizová opatření a záchranné fondy	225
5.3	Koordinace a vynucování pravidel v hospodářské a měnové unii ..	230
5.4	Perspektivy hospodářské a měnové unie.....	238
6	Evropské záležitosti v Parlamentu České republiky.....	241
6.1	Ústavní základ a jeho promítnutí do zákonné úpravy.....	241
6.2	Řádná a zjednodušená změna smluv a institut předchozího souhlasu	244
6.3	Obecný postup projednávání záležitostí EU.....	248
6.4	Kontrola vlády, kontrola subsidiarity a politický dialog	254
6.5	Zhodnocení.....	258

Záver	263
English Abstract	269
Citované zdroje	271